ל) [תוספתה פרק ט],ל) [כתובות נו.], ג) [ד"ה

ושלת. ד) נ״ל וה״נ.

הגהות הב"ח

(ה) תום' ד"ה מאי טעמא

וכו' כוומיה דר' אמי היה

סבור כואואי בריה דו

גליון הש"ם

גמ' ראמר אמור לאדם שישהא. עיין כתוכות דף

לט ע"ב תוד"ה טעמא:

עג א ב מיי׳ פ״ד מהלכות חובל ומזיק הלכה מתנ טשיו ט מוש"ט מ"ח סימן תכד סעיף י: עד ג ד מיי׳ פי״ו מהלכות אישות הלכה ינו סמג עשין מח טוש"ע אה"ע סימן קה סעיף ד: עה ה מיי פ"ה מהלי עבדים הלכה טו סמג עשין כו טוש"ע י"ד סימן

רסו סעיף לח:

היא שחבלה בבעלה קשה דתובין לאחר והבעל יכתוב ברלון שטר החשה הרי הוא כאילו משהה אשתו בלא כתובה אע"פ שאין קלה בעיניו להוליאה וא"ת כיון דכל גבי בעלה ודאי מחלה מאי קאמר

החובל

לעיל אומדין כמה אדם רוצה ליתן בכתובה של זו כו׳ שום אדם לא יהנה אותה כיון דודאי מחלה ויכולין עדים לומר מאי אפסדינך כדקאמר לעיל אם טובת הנאה לבעל וי"ל דיכולה לעשות היום במשכונות או בערבות או בנדר או בשבועה שלא תמחול אבל כאן אם יש לה תשלם ואם אין לה אין משועבדת לניזק לעשות לו . קיומים ל"ע:

ואפי' מחלה לגבי בעל לא מיפסד קמפסיד. וא"ת והא ודאי מיפסד קמפסיד דכי לא תמכור יגבה חבלתו אם תתאלמן או תתגרש וכשתמכור ותמחול לבעלה יפסיד הכל וי"ל כיון שעכשיו לא היתה נותנת לו כלום אפילו לא מחלה ממה שמחלה אינו כל כך הפסד כיון שלא יהיה לו כלום עכשיו ולחחר זמן נמי שמא תמות וירשנה בעלה:

בדנפישא כתובתה מחבלה. וא"ת מעיקרא נמי איירי בנפישא כתובתה מחבלה דקאמר תובין כתובתה בטובת הנאה ותיתיב ליה בחבלה וי"ל דבמקלת חבלה קאמר ואם תתאלמן או תתגרש יגבה השאר ממקום אחר:

בגון דלא נפישא כתובתה מכתובה דאורייתא. וא״ת והשתא היכי מתוקמא כר"מ והלא פוחת לה ממנה או ממאחים ובעילתו בעילת זנות לרבי מאיר (כתובות נד:) וי"ל (כגון) דהיא גורמת להפסיד לעלמה: לא מפסיד עשרים וחמשה זוזי. ל"ג זחי דלמאי דגרס זחי ל"ל

דאיירי בכתובת בתולה וכ״ה זוזי לוריים הם מאתים זוז מדינה וליתא דברים ארבעה וחמשה (לעיל ד׳ לו: ושם ב) הוכחנו דמאתים של בתולה הם מאתים זווי לורי די (והכא ל"ג זווי) ולא מפסיד כ״ה היינו כ״ה סלעים של אלמנה ואף על גב דכתובתה דרבנן אין להקפיד על הא דנקט

כתובה דאורייתא: בשם שלא תמכור והיא תחתיו. פרש"י כשם שאין יכולה למכור כתובתה בעודה תחתיו כך לא תפסיד מכתובתה כלום בשביל

שום חבלה ונזק שתזיק בעודה תחתיו ואין נראה לר"י דהא לעיל אמר ובכל דוכת' חובין לכתובתה בטובת הנאה ואפילו כשהיא תחת בעלה ונראה לר"י כשם שלא תמכור בשביל שחבלה באחרים בעודה תחתיו כדאמר לעיל דלגבי בעלה ודאי מחלה כך לא תפסיד והיא תחתיו כלומר לא תמכור כתובתה לבעלה בשביל שחבלה בו והא דנקט מכירה גבי אחרים והפסד גבי בעלה משום דלגבי אחרים אין יכולה להפסיד כשמוכרת להן בטובת הנאה של כתובה אבל לגבי בעל שמכרה לבעלה בטובת הנאה יגרשנה מיד וירוית הכל והיא תפסיד: אמר רבא סיפא אתאן לבתובת בגין דברין. תימה דלא מייתי הך ברייתא בסוף נערה שנתפתתה (כחובות דף נג.) דבעי רבא מוכרת כתובתה לבעלה כמוכרת לאחרים דמי או לא מיהו החם נמי קאמר בתר דבעי הדר פשטה דכמוכרת לאחרים דמי ושמא מחוך ברייתא זו פשטה ולפי שאין כ"כ פשוטה לא

שמכרתה לבעלה לא הפסידה כתובת בנין דכרין א"נ במכרה התוספת איירי: מצר שעמא בדרבא בו'. השתא משמע דשחרור דשן ועין מפקיע מידי שעבוד כמו שטר שחרור וחימה דביבמות פרק אלמנה (דף סו: ושם) פליגי במכנסת שום לבעלה היא אומרת כלי אני נוטלת והוא אומר דמים אני נותן רב יהודה אמר הדין עמה משום

שבח בית אביה רבי אמי אומר הדין עמו וקאמר תניא כוותיה דרבי אמי עבדי נאן ברזל יולאין בשן ועין לאיש אבל לא לאשה ומה ראיה היא לר׳ אמי בהא אפי׳ רב יהודה מודה כיון דמחוסרת גוביינא אתי שחרור מפקיע מידי שעבוד כדאמר התם גבי איצטלא דמילתא דפרסוה אמיתנא דמודה רב יהודה דקנייה מיתנא דכיון דמחסרא גוביינא אתי הקדש מפקיע שעבוד ושמא אותו שהביא תניא כוותיה

הביאה שם: בך מוכרת כתובתה דבעדה דא הפסידה כתובת בגין דיכרין. אע"ג דאינה יכולה למחול כתובתה לבעלה לרבי מאיר מ"מ יכולה היא למכור ואע"ג דאסור להשהותה לרבי מאיר בלא כתובה וכן קי"ל מ"מ השמיענו בברייתא את הדין דאם אירע כן

דר' אמי היה (4) בנאה בריה דרבא שלא היה חושבה מחוסרת גוביינא כיון דאין יכול לסלקה במילחא אחריתי:

ה"ג דהשתא נמי לא מידי קא יהכה ליה: אי דנפישא כתובתה בשמו כדי שיגבה חבלתו ומירן ר"י דכיון שאין הכחובה בשם מכחובה דאורייםא. שכתב לבחולה יותר ממאמים ולאלמנה יותר ממאה הראויה לה מן התורה אמאי לא הפסידה: נוקמא אכסובה דחורייסה. משום דרבי מחיר חסר לשהות עם חשתו חפילו שעה

פרק שמיני בבא קמא

דאי מחלה לגבי בעל לא קא מפסיד דהשתא

גמי לא מידי קא יהבה ליה סוף סוף כל

לגבי בעל ודאי מחלה ואטרוחי בי דינא בכדי

לא משרחינן אלא הא דתניא 10 היא

שחבלה בבעלה לא הפסידה כתובתה אמאי

תזבנינה ניהליה לכתובתה לבעלה בטובת

הנאה בהא חבלה דאי מחלה לגבי בעל

ליכא פסידא הא ודאי ר"מ היא ∘ דאמר

אסור לאדם שישהא את אשתו אפילו שעה י

אחת בלא כתובה ומעמא מאי כדי שלא

תהא קלה בעיניו להוציאה הכא מגרש לה

וגבי ליה בחבליה מינה אי הכי השתא נמי

מגרש לה וגבי ליה בחבליה מינה כגון

דנפיש כתובתה דמשום ההוא פורתא לא

מפסיד מובא ואי דנפישא כתובתה מכתובה

דאורייתא נוקמא אכתובה דאורייתא ואידך

יתזבנה ניהליה בחבליה כגון דלא נפישא

כתובתה מכתובה דאורייתא דהוי חבליה

ארבעה זוזי דמשום ארבעה זוזי לא מפסיד

עשרים וחמשה אלא הא דתניא ייכשם שלא

תמכור והיא תחתיו כך לא תפסיד והיא תחתיו והא זימנין משכח לה דמפסדא והיכי

דמי כגון דנפישא כתובתה מכתובה

דאורייתא אמר רבא סיפא אתאן לכתובת

בנין דכרין והכי קתני כשם שהמוכרת

בין כתובתה לאחרים ילא הפסידה כתובת בנין

. דכרין מאי מעמא זוזי הוא דאנסוה יכך

מוכרת כתובתה לבעלה לא הפסידה כתובת

בנין דכרין מ"ט זוזי הוא דאנסוה לימא

תקנת אושא תנאי היא דתני חדא עבדי מלוג יוצאין בשן ועין לאשה אבל לא לאיש ותניא אידך ילא לאיש ולא לאשה סברוה

דכולי עלמא קנין פירות לאו כקנין הגוף

דמי מאי לאו בהא הא מיפלגי דמאו דאמר

לאשה לית ליה תקנת אושא ומ"ד לא לאיש

ולא לאשה אית ליה תקנת אושא לא דכולי עלמא אית להו תקנת אושא אלא

כאן קודם תקנה כאן לאחר תקנה ואי בעית אימא אידי ואידי לאחר תקנה ואית

להו תקנת אושא אלא למאן דאמר לאשה

ולא לאיש מאי מעמא כדרבא דאמר רבא

הקדש

אחת בלא כתובה ותוספת תזבין לבעלה בטובת הנאה ותיתב ליה בחבליה: כ"ה. סלעים והוא מנה מאה זוז כתובת אלמנה ופחותה שבכתובות נקט: כשם שלא תמכור. קס"ד הכי קאמר כשם שאינה יכולה למכור בעודה תחתיו כך לא תפסיד מכתובתה כלום בשביל שום חבלה ומק שתזיק בעודה תחתיו: כסובס בנין דכרין. בפרק נערה שנתפתתה (כתובות ד' נב:) בנין דכרין דיהוו ליכי מנאי אינון יהוין ירתון כסף כתובתיך יתר על חולקיהון דעם אחוהון. היו לו שתי נשים וכתובת האחת גדולה משל חבירתה ומתו שתיהן בחייו וירשן או אחת בחייו וירשה אעפ"כ לא בטלה כתובתה אצל בניה אם יש לה בן זכר הימנו וכשבאין לחלוק בניו בנכסיו אחר מותו נוטלין אלו כתובת אמן ואלו כתובת אמן והשאר חולקין בשוה ואין יכולין בני הקיימת לומר אנו ניטול כתובת אתנו שהיא כבעלת חוב ואתם אל תטלו שאין לאמכם כתובה שהרי בעלה ירשה וקיי"ל התם [נג.] דהמוכרת כתובתה לחחר בטובת הנאה ומתה בחיי בעלה וירשה מפסיד הלוקח אעפ"כ לא הפסידו בניה כתובת בניו דכריו ולא יאמרו בני חבירתה אמכם פשעה בה שאילו היתה קיימת לא היתה גובה שהרי לקוחות היו גובין אותה משום לריכה למעות ולא לאפסדינהו נתכוונה: בשן ועין לחשה. הפילה היא את שינו וסימאה את עינו: אבל לא לאיש. סימא בעלה את עין העבד או הפיל את שינו לא יצא לחירות לפי שאין גופו קנוי לו: **סברוה**. בעלמא תרוייהו הני תנאי סבירא להו הנין פירות לאו כקנין הגוף דמי והכא היינו טעמא דמאן דאמר לא לאים ולא לאשה דאית ליה תקנת אושא הלכך משום איש לא נפקי דלא קני להם לגופייהו ממש משום אשה נמי לא נפקי דאלים שעבודיה למהוי כקנין הגוף: קודם מקנה. הוי שעבודיה קיל כשאר קנין פירות

דקים לן דלאו כקנין הגוף דמי:

ודאי מחלה ליה ואטרוחי בי דינא בכדי לא מטרחינן. שמעינן מהא דלית ליה תקנה לקונה שטר חוב שלא יהיה במורר ורול למחול דעולו הוה אית ליה הוה מוקמי לשמעתא בהכי. ואטרוחי לשמעות בהכי, הטרוחי בי דינא בכדי, פיר׳ לבטלה, בדבר שאינו מועיל. כדרבא, דאמר רבא

רבינו חננאל

להו זוזי אנסוה שהיתה